

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๘๖/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๗๕/๒๕๖๘

วันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { นายทีโมธี เจอโรม คอร์สท์ ผู้ร้อง
ศูนย์นันทนาการลุมพินี ที่ ๑
นิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ที่ ๒
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร ที่ ๓ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายทีโมธี เจอโรม คอร์สท์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายทีโมธี เจอโรม คอร์สท์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นพลเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา พำนักอยู่ในประเทศไทยด้วยวีซ่าท่องเที่ยว ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการที่หน่วยงานของรัฐกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากชาวต่างชาติ ในการเข้าชมสถานที่และค่าบริการสูงกว่าอัตราที่เรียกเก็บจากบุคคลผู้มีสัญชาติไทย ดังเช่น กรณีศูนย์นันทนาการลุมพินี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) เรียกเก็บอัตราค่าสมาชิกรายปีจากผู้ร้องซึ่งเป็นชาวต่างชาติ และมีอายุ ๖๕ ปี จำนวน ๑๕๐ บาท แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยในวัยเดียวกันนั้นได้รับการยกเว้น ค่าสมาชิก กรณีนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร (ผู้ถูกร้องที่ ๓) เรียกเก็บอัตราค่าเข้าชมจากผู้ร้องซึ่งเป็นชาวต่างชาติสูงกว่าอัตราที่เรียกเก็บจากบุคคลผู้มีสัญชาติไทย

- ๒ -

นอกจากนี้ การที่ผู้ถูกร้องทั้งสามติดป้ายแสดงอัตราค่าธรรมเนียมเป็นภาษาไทย ทำให้ผู้ร้อง ซึ่งเป็นชาวต่างชาติไม่สามารถทราบอัตราค่าธรรมเนียมได้อย่างครบถ้วน เป็นการกระทำที่ไม่โปร่งใส ทำลายหลักความยุติธรรมและหลักความเสมอภาค เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยอาศัยเหตุ ความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดและเชื้อชาติ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ และวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และอยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้ตรวจการแผ่นดิน

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะผู้ถูกร้องทั้งสามกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเรียกเก็บ จากชาวต่างชาติในการเข้าชมสถานที่และค่าบริการสูงกว่าอัตราที่เรียกเก็บจากบุคคลผู้มีสัญชาติไทย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗

๒. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสามหยุดการกระทำที่เป็นการเลือกปฏิบัติ และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗

๓. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสามเยียวยาและออกคำขอโทษต่อสาธารณะ

๔. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสามคืนเงินส่วนต่างของอัตราค่าธรรมเนียมที่เป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้ร้อง และชาวต่างชาติ

๕. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสามติดป้ายแสดงอัตราค่าธรรมเนียมที่ชัดเจน โปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ

๖. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสามจัดตั้งและดำเนินการอบรมภาคบังคับแก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องหลักความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติ

๗. ให้ผู้ถูกร้องทั้งสามส่งรายงานการปฏิบัติตามคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญและมาตรการ ที่ดำเนินการต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้อง ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาล เห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจอรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณี อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนด กระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...” มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้น เห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้อง ต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ ภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้อง โดยตรงต่อศาลได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ร้อง เป็นพลเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา พำนักอยู่ในประเทศไทยด้วยวีซ่าท่องเที่ยว ถูกละเมิดสิทธิ

หรือเสรีภาพจากการที่หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะผู้ถูกร้องทั้งสามกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากชาวต่างชาติในการเข้าชมสถานที่และค่าบริการสูงกว่าอัตราที่เรียกเก็บจากบุคคลผู้มีสัญชาติไทย เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยอาศัยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดและเชื้อชาติ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินยังไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบและยังไม่พินกำหนดเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับคำร้องจากผู้ร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบปรากฏว่าการกระทำของหน่วยงานของรัฐและผู้ถูกร้องทั้งสามเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิทางศาลอื่นได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสาม เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

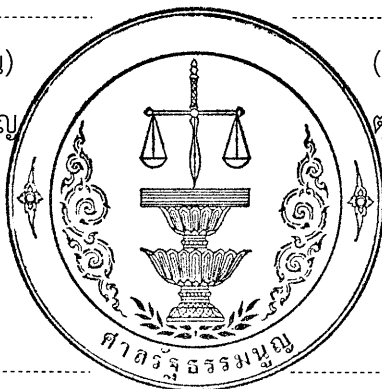
(คำสั่งที่ ๘๖/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รั้วมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ